

MEMORANDUMUL
de Înțelegere dintre Republica Moldova și Uniunea
Europeană privind asistența macrofinanciară pentru
Republica Moldova

Chișinău, 21 iulie 2020

COPIE CERTIFICATĂ
TRADUCERE OFICIALĂ

**Asistența Macro-Financiară pentru Republica Moldova
de pînă la 100 milioane EUR**

MEMORANDUMUL DE ÎNȚELEGERE

dintre

**Uniunea Europeană
în calitate de Împrumutător**

și

**Republica Moldova
în calitate de Împrumutat**

MEMORANDUMUL DE ÎNTELEGERE DINTRE UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI REPUBLICA MOLDOVA

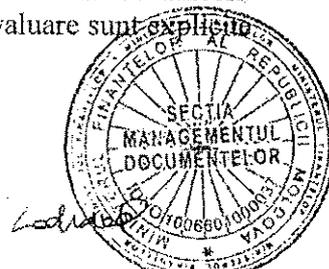
1. La 25 mai 2020 Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene a adoptat o decizie (Decizia (EU) 2020/701)¹ privind acordarea asistenței macro-financiare țărilor în curs de dezvoltare și țărilor vecine în contextul pandemiei COVID-19. Decizia pune la dispoziția Republicii Moldova (denumit în continuare “Țară”) asistența macro-financiară (denumit în continuare “asistență”) de până la 100 milioane EUR sub formă de împrumut. Asistența este pusă la dispoziție timp de un an începând cu prima zi după intrarea în vigoare a acestui Memorandumului de înțelegere (denumit în continuare “MdI”).
2. Obiectivul acestei asistențe este de a ușura constrângerile de finanțare externă ale Țării, de a atenua balanța de plăți și de necesitățile bugetare, de a-și consolida poziția de rezervă valutară și de a ajuta Țara să abordeze vulnerabilitățile externe și financiare actuale. Această asistență din partea Uniunii Europene este complementară resurselor acordate Țării de către instituțiile financiare internaționale și donatorii bilaterali în sprijinul stabilizării economice și a programului de reformă al autorităților.
3. Debursarea asistenței va fi în două tranșe în sumă de până la 50 milioane EUR fiecare.
4. Debursarea primei tranșe din asistență va avea loc după semnarea și intrării în vigoare a MdI care însoțește Acordul de împrumut și va fi condiționată de punere în aplicare a Instrumentului Rapid de Finanțare al Fondului Monetar Internațional (denumit în continuare “FMI”).

Acordarea celei de a doua tranșe nu trebuie, în principiu, să aibă loc mai devreme de trei luni de la lansarea primei tranșe.

Debursarea celei de a doua tranșă din asistență va fi condiționată atât de un bilanț satisfăcător al progreselor realizate la o serie de măsuri macroeconomice și ajustări structurale bazate pe o evaluare a Comisiei Europene (denumit în continuare “Comisia”) în numele Uniunii Europene, și, dacă este aplicabil, de un bilanț satisfăcător în implementarea angajamentelor agreate cu FMI. Condițiile politice asociate acestei asistențe se bazează pe stabilizarea economică și programul de reformă aprobat de autoritățile Țării și sunt în concordanță cu acordurile la care țara a încheiat cu FMI. Prin urmare, înainte de eliberarea tranșei doi a acestei asistențe, Comisia, în cooperare cu autoritățile naționale și cu personalul FMI, va verifica dacă condițiile legate de această asistență au fost respectate în mod adecvat sau dacă s-au ajuns la noi înțelegeri.

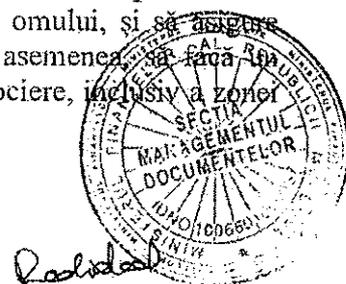
5. Înainte de eliberarea celei de a doua tranșă de către Comisie, autoritățile țării vor furniza Comisiei declarația de conformitate cu privire la îndeplinirea condiționalității atașate la tranșa a doua în cauză. După recepționarea declarației de conformitate de către autoritățile din țară, Comisia va evalua, în cooperare cu autoritățile Țării și ale personalului FMI, progresele înregistrate în ceea ce privește îndeplinirea condiționalității. În cadrul acestei evaluări, se va acorda o atenție deosebită reformelor de îmbunătățire a managementului finanțelor publice, guvernantei și luptei împotriva corupției, și climatul de afaceri. Măsurile de politică concrete și cadrul de referință pentru această evaluare sunt explicit

¹ OJ L 165, 27.5.2020, p. 31

în anexa I. În cazul unei evaluări negative, Comisia poate să nu permită debursarea tranșei a doua până când țara nu dovedește respectarea condiționalității. Dacă este necesar, anexa I poate fi modificată de comun acord, în urma încheierii procesului de aprobare a UE și a Țării.

6. De asemenea, Comisia va verifica în permanență nevoile de finanțare ale Țării și poate reduce, suspenda sau anula asistența viitoare conform acestui MdI în cazul în care nevoile de finanțare ale Țării au scăzut fundamental în perioada de plată față de proiecțiile inițiale.
7. Comisia va transfera tranșele pe contul în euro al Ministerului de Finanțe al Țării (denumit în continuare "Beneficiarul") deschis la Banca Națională a Moldovei (denumită în continuare "Agentul"). Având în vedere necesitățile substanțiale de finanțare a bugetului cu care se confruntă Țara, sursele asistenței vor fi utilizate pentru finanțarea bugetului Țării.
8. În perioada implementării asistenței, autoritățile Țării furnizează Comisiei toată informația relevantă monitorizării situației economice și financiare a acesteia și pentru evaluarea progresului în ceea ce privește reformele structurale. În special, autoritățile vor furniza Comisiei, în timp util, informațiile relevante, astfel cum sunt prevăzute în anexa II.
9. În vederea prevenirii neregulilor și fraudei legate de utilizarea asistenței și asigurarea protecției intereselor financiare ale UE, se vor aplica dispozițiile relevante ale Acordului de împrumut, în special cele privind controalele regulate organizate de Țară privind utilizarea asistenței UE, precum și verificările și auditul și investigațiilor efectuate de către Comisie, inclusiv de Oficiul European de Luptă Antifraudă, Curtea de Conturi Europeană și de Oficiul Public European al Procurorilor. De asemenea, se vor aplica prevederile Acordului de împrumut care reglementează rambursarea anticipată în cazul în care s-a stabilit că Țara s-a angajat, în legătură cu gestionarea acestei asistențe, în orice act de fraudă, corupție, sau orice alte activități ilegale .
10. Comisia, reprezentată de proprii agenți sau de experții săi mandatați în mod corespunzător, are dreptul să efectueze evaluări operaționale ale procedurilor administrative și ale circuitelor financiare ale Țării și ale Agentului care se referă la gestionarea asistenței macrofinanciare a UE pe toată durata prezentului MdI și pe parcursul a cinci ani după debursarea ultimei tranșe (perioada ulterioară).
11. O evaluare ulterioară independentă a asistenței poate fi efectuată de Comisie sau de reprezentanții acesteia autorizați în mod corespunzător. Autoritățile Țării se angajează să furnizeze toate informațiile necesare Comisiei, reprezentată de proprii agenți sau de experții săi mandatați în mod corespunzător, pe durata acestui proces. Raportul de evaluare va fi pus la dispoziția autorităților Țării pentru comentarii.
12. Autoritățile vor asigura, după caz, o strânsă cooperare cu Comisia Europeană.
13. Această asistență este implementată cu înțelegerea faptului că autoritățile Țării vor continua să respecte mecanismele democratice eficiente, inclusiv un sistem parlamentar multipartit, statul de drept, să garanteze respectarea drepturilor omului, și să asigure media libera, independență și pluralistă. Țara se angajează, de asemenea, să facă un progres satisfăcător în vederea implementării a Acordului de Asociere, inclusiv a zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare (DCFTA).

14. Anexele I și II fac parte integrantă din prezentul Memorandum de Înțelegere.
15. Toate notificările în legătură cu prezentul Memorandum de Înțelegere sunt valabile în scris și trimise la:

Pentru Republica Moldova

Ministerul Finanțelor
Ministrul Finanțelor

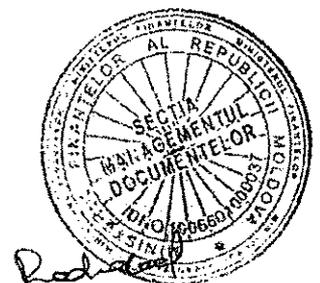
str. Constantin Tănase 7
MD-2005, Chișinău, Republica Moldova

Copie
Banca Națională a Moldovei
Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei
bd. Grigore Vieru 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova

Pentru Uniunea Europeană

Comisia Europeană
Direcția Generală pentru
Afaceri economice și financiare
CHAR11 / 248
B-1049, Bruxelles, Belgia

16. Prezentul Memorandum de Înțelegere va intra în vigoare după semnarea de către Republica Moldova și Uniunea Europeană și la data când Republica Moldova va notifica Uniunea Europeană privind îndeplinirea procedurilor legale interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia.
17. Memorandumul de Înțelegere poate fi modificat prin acordul părților prin un amendament în forma scrisă. Amendamentul va fi parte integrantă al prezentului Memorandum de Înțelegere și va intra în vigoare în conformitate cu aceleași proceduri ca și Memorandumul de Înțelegere.

Întocmit la Chișinău la 21 iulie 2020 și la Bruxelles la 23 iulie 2020 în patru copii

REPUBLICA MOLDOVA

UNIUNEA EUROPEANĂ
ca creditor

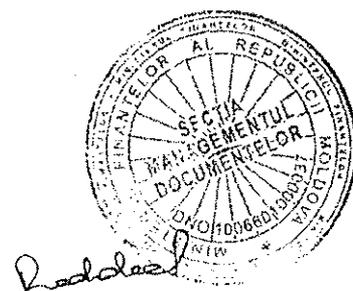
Reprezentată de

Reprezentată de

MINISTERUL FINANTELOR
ca împrumutat
Reprezentată de

COMISIA EUROPEANĂ
Reprezentată de

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
Agent fiscal

ANEXA I

CRITERIILE DE REFORMĂ STRUCTURALĂ

În momentul examinării de către personalul Comisiei a raportului care va precede decizia privind debursarea celei de-a doua tranșe, autoritățile țării se angajează să realizeze următoarele acțiuni:

Gestionarea finanțelor publice

1. În vederea consolidării transparenței și eficienței achizițiilor centralizate în sectorul sănătății, autoritățile guvernamentale vor modifica legislația secundară privind achizițiile comune și centralizate, într-un mod care să reflecte pe deplin oportunitățile oferite de Legea privind achizițiile publice, inclusiv cu privire la contractele-cadru. Adicional, pentru a permite Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate din sectorul sănătății să își îndeplinească mai bine atribuțiile sale, autoritățile guvernamentale își vor îmbunătăți organizarea lui internă, în vederea abordării constrângerilor de capacitate de personal, competență și resurse administrative, și să definească și să introducă proceduri operaționale standard.

Bună guvernare și lupta împotriva corupției

2. Guvernul Republicii Moldova va aproba proiectul de lege privind modificarea Constituției Republicii Moldova (privind Consiliul Superior al Magistraturii), revizuit integral în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția inclusiv Avizele CDL-AD(2020)01 and CDL-AD(2020)021; și îl va înregistra în Parlamentul Republicii Moldova pentru adoptare. În special, proiectul de lege revizuit va aboli termenul de probă pentru judecători, va exclude membrii de drept din componența Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), va asigura că membrii profesori titulari ai CSM sunt selectați în conformitate cu opțiunile aprobate de Comisia de la Veneția și va revizui prevederea tranzitorie referitoare la mandatul membrilor CSM pentru a asigura că membrii profesori titulari sunt numiți la CSM prin intermediul unei proceduri de re-selecție după adoptarea amendamentelor constituționale.

3. În vederea îmbunătățirii eficienței Autorității Naționale de Integritate (ANI), Parlamentul va adopta modificări ale cadrului legal legate de declarațiile de avere și conflict de interese, pentru a (i) extinde competențele inspectorilor de integritate permițându-le să solicite evaluarea activelor în procedurile de control de la evaluatori independenți; (ii) extinde domeniul controlului persoanelor afiliate în caz de suspiciune justificată și (iii) obliga subiecții declarării a averilor și a conflictelor de interese să declare prețul de piață real al activelor lor.

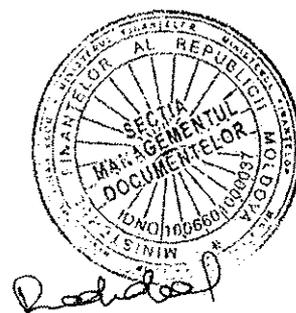
4. Autoritățile vor actualiza Strategia de recuperare a mijloacelor financiare sustrate din sistemul bancar pentru a stabili un nou mecanism de recuperare a activelor, care să fie mai realizabil, eficient și efectiv, decât cel al strategiei actuale (adoptată în iunie 2018). Pentru a face acest lucru, mecanismul ar urma să cuprindă următoarele elemente: calendare clare și obiective bi-anuale ale cauzelor penale în curs și viitoare; furnizarea de date detaliate privind calitatea cazurilor aflate în derulare în măsura în care nu ve prejudicia buna desfășurare a urmăririi penale; și să prevadă o raportare publică semestrială de către Procuratura Generală. În plus, cooperarea internațională, inclusiv prin echipele comune de investigare și Eurojust, și urmărirea recuperarea globală a activelor va fi intensificată în mod semnificativ.

Climatul de afaceri

5. În baza angajamentelor asumate în cadrul DCFTA, Parlamentul va adopta un nou Cod vamal în conformitate cu Codul vamal al Uniunii Europene (Regulamentul (UE) nr. 952/2013).

6. În vederea consolidării capacității de descurajare a politicilor și măsurilor în lupta cu contrabanda, Parlamentul va adopta modificări legislative în vederea reducerii pragurilor legale pentru calificare ca infracțiune penală a contrabandei și evaziunii fiscale, precum și ridicarea amenzilor administrative pentru astfel de încălcări. Adicional, autoritățile vor introduce un sistem eficient de monitorizare (anume timbre de acciz special) pentru produse de tutun și băuturi alcoolice importate destinate consumului intern fara achitarea taxelor vamale, accizelor și TVA. Guvernul va monitoriza și va raporta impactul măsurilor introduse în vederea luării în considerare a unor măsuri ulterioare în cazul în care aceste nu se dovedesc suficient de eficiente.

Anexa 2

Sistemul de monitorizare

1. Monitorizarea politicilor și a evoluțiilor financiare și macroeconomice

Pe parcursul implementării programului de asistență macro-financiară al Uniunii Europene, următoarele rapoarte și indicatori vor fi publicate sau prezentate trimestrial/lunar Comisiei de către autoritățile relevante ale Țării

a) Informația prezentată de Ministerul Finanțelor:

- Produsul Intern Brut (PIB) sau Venitul Național (trimestrial)
- Componentele de bază ale PIB (trimestrial)
- Ratele de ocupare și șomaj (trimestrial)
- Nivelul și structura veniturilor și chetuielilor bugetului de stat și public național, precum și evoluția arieratelor ale Guvernului (trimestrial)
- Deficitul bugetului de stat (trimestrial)
- Deficitul bugetului public național (anual)
- Stocul datoriei de stat externe și (dobânzile și suma de principal) deservirea (trimestrial)
- Stocul datoriei de stat interne și (dobânzile și suma de principal) deservirea (trimestrial)
- Graficul trimestrial al deservirii (dobânzile și suma de principal) a datoriei de stat externe și interne pentru anii 2020-2022 (trimestrial)
- Prețurile de consum și de producător (lunar)
- Ratele dobânzii la valorile mobiliare de stat (VMS) (lunar)

b) Informația publicată de Banca Națională a Moldovei:

Banca Națională a Moldovei se angajează să asigure actualizarea la timp a informațiilor din baza de date conform calendarului convenit cu Fondul Monetar Internațional. Link pentru rapoarte <https://statistica.gov.md/SDDS/NSDP/>

- Informația privind ratele dobânzilor interbancare la scadențele de referință (lunar)
- Informația privind rata generală al creditelor din sistemul bancar (lunar)
- Balanța de plăți și componentele de bază (trimestrial)
- Poziția rezervelor internaționale (lunar)
- Informația privind ratele nominale bilaterale de schimb în raport cu euro și dolarul SUA (lunar)

2. Monitorizarea politicilor structurale

Pe parcursul implementării asistenței macro-financiare de la Uniunea Europeană, cifrele și/sau informația referitor la implementarea reformelor politice specificate în Anexa 1 vor fi raportate către Comisie de către autoritățile relevante ale țării, la solicitarea Comisiei, și prin rapoarte de progres trimestriale privind reformele specificate în anexa 1.

Prin prezenta confirm că textul alăturat este o copie autentică a traducerii oficiale a Memorandumului de Înțelegere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind asistența macrofinanciară pentru Republica Moldova (Chișinău, 21 iulie 2020), originalul căreia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Violen MURZAC,
Șef a.i. al Direcției Drept Internațional
a Ministerului Afacerilor Externe și
Integrării Europene